

Περίληψη

Δείγμα περίληψης ολόκληρου του κειμένου

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 	Ξεκινάω με θεματική πρόταση που εμπερικλείει το θέμα ολόκληρου του κειμένου. <i>Ο αρθρογράφος/δοκιμιογράφος/συντάκτης/συγγραφέας του κειμένου αναφέρει/ τονίζει/ υποστηρίζει/ διαπιστώνει/ ισχυρίζεται/ θίγει/ υπερασπίζεται/ επιχειρεί να προσδιορίσει... [εντοπίζουμε το θεματικό κέντρο του κειμένου]</i> <i>Το κείμενο εκφράζεται/ασχολείται/αναφέρεται ...</i> <i>ή Στο κείμενο εκφράζεται/ παρουσιάζεται/ προβάλλεται/ ερμηνεύεται ...</i>
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ 	Έχω ήδη εργαστεί ανά παράγραφο → έχω συνθέσει σημειώσεις, δηλαδή έτοιμες προτάσεις που εμπερικλείουν τα βασικά της παραγράφου → ενώνω τις σημειώσεις μιμούμενος τον τρόπο συνοχής του συγγραφέα Τρόπος συνοχής: - είτε με διαρθρωτικές λέξεις - είτε με αντωνυμίες - είτε με ρηματική φράση (<i>Διασαφηνίζει, προσθέτει, επεξηγεί, διευκρινίζει, αιτιολογεί, διερευνά, αντιτίθεται, συμφωνεί...</i>)

Επιστήμη και Επιστήμονες

Η επιστήμη, ως αέναος αγώνας του ανθρώπου για την κατάκτηση της γνώσης, με την οξυδερκή παρατήρηση, τη διαίσθηση και την έρευνα, ανοίγει συνεχώς νέους ορίζοντες και φωτίζει τον νου. ¹Επιστήμη, βέβαια, και τεχνολογία δεν ταυτίζονται, διότι η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη στην όλο και πιο βαθιά κατάκτηση της γνώσης, ενώ η τεχνολογία έχει ως επιδίωξη την αξιοποίηση της επιστημονικής γνώσης για την υπηρετήση των τρεχουσών, πρακτικών αναγκών του ανθρώπου. Πολύ χαρακτηριστικά, ο Αϊνστάιν [1879-1955] είχε τονίσει ότι η επιστήμη μπορεί να προσφέρει τα μέσα για την ανάπτυξη σκοπών, τους οποίους έχουν οραματιστεί προσωπικότητες που διαθέτουν υψηλά ηθικά ιδανικά.

Εάν βέβαια ο Αϊνστάιν είχε ζήσει ολόκληρο τον εικοστό αιώνα, με επαναστάσεις, παγκοσμίους θερμούς και ψυχρούς πολέμους, αλλά και δοξασμένο από τη ραγδαία ανάπτυξη των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας, ίσως προβληματιζόταν περισσότερο. ²Η προώθηση των φυσικών επιστημών και η έκρηξη της τεχνολογίας, η οποία έχει προσλάβει φρενήρεις ρυθμούς στην εποχή μας, εγείρουν απορίες και συγκλονιστικά ερωτήματα. Η επιστήμη αναπτύσσεται συνήθως σε σχέση με τις πρακτικές ανάγκες των ανθρώπων, ακολουθεί όμως βασικά την εξέλιξη μιας κοινωνίας και αντικατοπτρίζει το συγκεκριμένο πνευματικό και ηθικό της επίπεδο. ³Όμως η τεχνολογία, που βελτίωσε σημαντικά τις συνθήκες της ζωής μας, βοήθησε ή εμπόδισε τον άνθρωπο να γίνει περισσότερο άνθρωπος;

Τα ευγενή ιδεώδη του ανθρωπισμού διασύρθηκαν και υπονομεύθηκαν στις μέρες μας. Η σύγχυση πραγματικών και πλασματικών αναγκών, η πνιγηρή εντατικοποίηση του ρυθμού της ζωής στις μεγαλουπόλεις, η εσωτερική μοναξιά, το άγχος και η αγωνία αλλοτριώνουν βαθύτατα και παρεμποδίζουν την πνευματική ολοκλήρωση των ανθρώπων.

Μέσα στο κλίμα αυτό ζει, μεγαλώνει και εργάζεται ο σύγχρονος επιστήμονας. ⁴Ο επιστήμονας βαρύνεται με πολύμορφη ευθύνη για τη γνώση που κατά κάποιον τρόπο παράγει και οφείλει να προβλέπει οποιοδήποτε πιθανό κίνδυνο που θα μπορούσε να προέλθει από τη χρήση της –ή την κατάχρησή της– στο μέλλον για τον άνθρωπο και για την οικουμένη. ⁵Πρέπει να αποφασίζει με άγρυπνη συνείδηση και υπευθυνότητα εάν τα αποτελέσματα των ερευνών του πρέπει τελικά να εφαρμοσθούν. Κάθε επιστημονικό επίτευγμα πρέπει να εξετάζεται όχι μόνο ως γνωστική ή υλική κατάκτηση, αλλά και για το αν θα αποβεί

το θέμα του κειμένου

¹Ο συγγραφέας προσδιορίζει τους στόχους της επιστήμης και επισημαίνει τη διαφορά τους από τους αντίστοιχους της τεχνολογίας.

²Αναφέρει πως οι σύγχρονες θετικές επιστήμες και η τεχνολογία εξελίσσονται ραγδαία και παρακολουθούν τις απαιτήσεις της κοινωνίας...

³...σημειώνοντας παράλληλα πως η σύγχρονη κοινωνία απομακρύνθηκε από τον ανθρωπιστικό της χαρακτήρα.

⁴Επιπρόσθετα, καταγράφει τις ευθύνες του επιστήμονα...

⁵...προβάλλοντας την ανάγκη να συνειδητοποιήσουν οι επιστήμονες το αντίκτυπο των επιτευγμάτων τους...

ευεργετικό ή επιζήμιο, ή και καταστρεπτικό, για την ύπαρξη του ανθρώπου. Τον έλεγχο αυτό κανένας άλλος δεν μπορεί ή δεν επιτρέπεται να επιβάλλει στη συνειδητή ελευθερία του επιστήμονα παρά μόνον η συναίσθηση της ανθρωπίνης και γενικά της κοινωνικής του ευθύνης.

⁶Δυστυχώς, όμως, οι αποφάσεις για τη χρησιμοποίηση από τη σύγχρονη τεχνολογία επιστημονικών γνώσεων και ανακαλύψεων δεν ανήκουν πάντοτε στην απόφαση ή στη σύμφωνη γνώμη εκείνων που τις ανακάλυψαν, ούτε οι πολλαπλές συνέπειες από τη χρήση τους έχουν όσο και όπως θα άρμοζε υπολογισθεί. Για τούτο, συχνά οι στόχοι μιας ερευνητικής πορείας διασπείρονται. Πολλοί διάσημοι ερευνητές δεν μπόρεσαν να προβλέψουν τις πρακτικές εφαρμογές των ανακαλύψεών τους.

⁷Για να παραμείνουν όμως οι στόχοι της επιστήμης ανθρωποκεντρικοί, κρίνεται απολύτως αναγκαίος ο επανακαθορισμός τους από «προσωπικότητες με υψηλά ηθικά ιδανικά», κατά τον Αϊνστάιν, δηλαδή από έντιμους, συνεπείς και ανιδιοτελείς, διορατικούς, ειλικρινείς και αντικειμενικούς ανθρώπους-επιστήμονες.

⁶...παρόλο που σε αρκετές περιπτώσεις η εφαρμογή των επιστημονικών ευρημάτων δεν άπτεται αποκλειστικά της επιλογής τους.

⁷Τέλος, θεωρεί απαραίτητη την ύπαρξη επιστημόνων που θα διέπονται από ηθική για τη διατήρηση του ανθρωπιστικού χαρακτήρα της επιστήμης.

Γρηγόρης Σκαλκέας, Διασκευή από ομιλία στην Ακαδημία Αθηνών.

Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (90-110 λέξεις).

Ο ομιλητής ασχολείται με την επιστήμη και τον ρόλο της σήμερα. Συγκεκριμένα, προσδιορίζει τους στόχους της επιστήμης και επισημαίνει τη διαφορά τους από τους αντίστοιχους της τεχνολογίας. Αναφέρει πως οι σύγχρονες θετικές επιστήμες και η τεχνολογία εξελίσσονται ραγδαία και παρακολουθούν τις απαιτήσεις της κοινωνίας, σημειώνοντας παράλληλα πως η σύγχρονη κοινωνία απομακρύνθηκε από τον ανθρωπιστικό της χαρακτήρα. Επιπρόσθετα, καταγράφει τις ευθύνες του επιστήμονα, προβάλλοντας την ανάγκη να συνειδητοποιήσουν οι επιστήμονες το αντίκτυπο των επιτευγμάτων τους, παρόλο που σε αρκετές περιπτώσεις η εφαρμογή των επιστημονικών ευρημάτων δεν άπτεται αποκλειστικά της επιλογής τους. Τέλος, θεωρεί απαραίτητη την ύπαρξη επιστημόνων που θα διέπονται από ηθική για τη διατήρηση του ανθρωπιστικού χαρακτήρα της επιστήμης.